

له سلیمانی چی دهگوزهریت؟

15-07-2021

نووسرهگان

زریان رۆژهلاتی

کورتە : بریاری لهناکاوای گۆرانکاری له دوو پۆستی ئەمنی له سلیمانی و، دواتریش رووداوهکانی تایبەت بە پرسى گه‌راندنه‌وهی مولک و مالی یه‌کیتی که لانیکه‌م باسی چه‌ندین کۆمپانیا له ئارادایه، له‌گه‌ل هه‌لکوتانه‌ سه‌ر نوسینگه‌ی ته‌له‌فزیۆنی ئای پله‌س، قه‌لشی ناکوکییه‌کانی بافل تاله‌بانی له‌گه‌ل لاهور شیخ جه‌نگی هاوسه‌رۆکه‌که‌یتری یه‌کیتی گه‌وره‌تر کرد که پێشتریش به‌شیکیان زانراوبوون. تاله‌بانی به‌ یاوهری قوباد تاله‌بانی برای، جۆریک له‌ پاساوی چاکسازبخوازانه‌ بۆ بریاره‌کانی ئیستا ده‌هینیته‌وه.

بەرابی

بەرابری لە ناكۆی گۆرانیكارى لە دوو پۆستى ئەمنىی لە سلیمانى و، دواتریش رووداوهكانى تايهت به پرسى گه‌راندنه‌وهى مۆلك و مالى يه‌كیته‌ی كه‌ لانیکه‌م باسى چه‌ندین كۆمپانیا له‌ ئارادایه‌، له‌ گه‌ل هه‌لكوتانه‌ سهر نوسینگه‌ی ته‌له‌فزیۆنى ئای پله‌س، قه‌لشی ناكۆکیه‌كانى بافل تاله‌بانى له‌ گه‌ل لاهور شیخ چه‌نگى هاوسه‌رۆكه‌كه‌یترى يه‌كیته‌ی گه‌وره‌تر كرد كه‌ پێشتریش به‌شیکیان زانراو بوون. تاله‌بانى به‌ یاوهرى قوباد تاله‌بانى براى، جۆرێك له‌ پاساوى چاكسازىخووازه‌ بۆ بپاره‌كانى ئیستا ده‌هێنێته‌وه‌. بۆ نموونه‌ باس له‌ "گۆرانیكارى كۆنكریتی، رێگرتن له‌ گه‌نده‌لى و قاچاچپێته‌ی له‌ سنووره‌كان، ئازادکردنى بازار له‌ دستوهردانى كۆمپانیاى پوانكار و گه‌راندنه‌وهى مۆلك و مالى يه‌كیته‌ی" ده‌كهن. لایه‌نى به‌رامبه‌رىش ئەمه‌ زیاتر وه‌ك گه‌له‌كۆمه‌یه‌كى ناوخبووى و ناوچه‌ی لێكده‌داته‌وه‌ و به‌ "كوده‌تایه‌كى سپى" ناوى بردووه‌.

گه‌لۆ چى رووده‌دات؟ ئایا ئەوه‌ی رووده‌دات مملانییه‌ی نێوخۆییه‌ له‌سه‌ر ده‌سه‌لات یان بابته‌ئێكى سیاسیه‌ و هێزى ده‌ره‌كى دیکه‌ش تێیدا به‌شدارن؟

كى له‌ كوێ رووداوه‌كانى سلیمانیدا به‌؟

ئەوه‌ی له‌ رواله‌تدا دياره‌ ئەوه‌یه‌ كه‌ بافل تاله‌بانى- قوباد تاله‌بانى لانیکه‌م به‌ پالپشتی به‌شێك له‌ سه‌ركرده‌ كۆنه‌كانى يه‌كیته‌ی كه‌ له‌ نێو هێزه‌ ئەمنیه‌كاندا ده‌ست و پێگه‌یه‌كیان هه‌یه‌، توانیویانه‌ به‌شێك له‌ و گۆرانیكارىیانه‌ سه‌ربخه‌ن كه‌ وپستووین. لێره‌دا له‌ ده‌ستپێشاندردنى شوێنگه‌ره‌وه‌كانى به‌رپرسانى ده‌زگا ئەمنیه‌كانیشدا، زیاتر له‌ كه‌سانى خزمى خۆیان، كه‌سانى كۆمپانیاى له‌ ناوچه‌كانى ده‌ورووبه‌رى سلیمانى، له‌ هه‌له‌بجیه‌- پشده‌ر داوه‌ته‌ پێش كه‌ له‌وانه‌یه‌، ئەمه‌ش ره‌نگدانه‌وه‌یه‌كى ئەو ئیئتلافه‌ نێوخۆییه‌ بێت كه‌ بۆ جیه‌جێکردنى بپاره‌كانیان پشته‌ پێ ده‌به‌ستن، یان لانیکه‌م له‌وانه‌یه‌ بۆ ئەوه‌ بێت كه‌ بیانوه‌ی دیمه‌ئێكى جیاوازتر له‌ دۆخى پێشوو نیشانده‌ن. هه‌روه‌ها بره‌و به‌ هه‌بوونی جۆرێك له‌ گوتارى چاكسازىخووازی له‌ پشته‌ ئەو بپارانه‌وه‌ ده‌ده‌ن.

لاهور شیخ چه‌نگیش له‌ يه‌كه‌م كاردانه‌وه‌یدا به‌رامبه‌ر به‌ رووداوه‌كان، ئەوه‌ی به‌ گه‌له‌كۆمه‌یه‌كى نێوخۆی- ئیقلیمی و عوسمانى زانیوه‌ و چوار نموونه‌ی میژوویشى هیناوه‌ته‌وه‌ كه‌ سیان ئاماره‌یه‌ بۆ رۆلى پارتى و دانه‌یه‌كیشیانى كه‌ ئالای شوپرشه‌، وه‌ك ئاماره‌یه‌ك به‌ مملانییه‌ی نێوخۆی باسكردووه‌.

ئه‌گه‌ر ده‌سته‌واژه‌ی عوسمانى بۆ ئاماره‌دان به‌ تورکیا بێت، تا ئیستا كه‌م نموونه‌ی ئەوه‌ زانراوه‌ كه‌ تورکیا راسته‌وخۆ ده‌ستوهردانى له‌ مملانییه‌ی نێوخۆیى حزبى كوردیدا كردبێت و ئه‌گه‌ر ئەو قسه‌یه‌ راست بێت، ئەمه‌ ده‌توانێت سه‌ره‌تای قوناخى تازە بێت. به‌گه‌ردادانى حزه‌ كوردیه‌كان قازانجى بۆ تورکیا هه‌بووه‌ به‌لام، ده‌ستوهردان یان ته‌نانه‌ت هه‌ول‌دان بۆ ناوژبوانیكردن له‌ پرسى نێوخۆیى حزبى كوردیدا شتى نامۆیه‌ بۆ سیاسه‌تى تورکی. هه‌له‌بته‌ ئەمه‌ لای ئێرانیه‌كان زیاتر باوه‌، وه‌ك چۆن چه‌ندینجار به‌ گوته‌ی خۆیان، له‌ مملانی نێوخۆییه‌كانى يه‌كیته‌یدا رۆلیان هه‌بووه‌ و له‌ 2016شدا له‌ دواى نه‌خۆشكه‌وتنى مام جه‌لال، له‌ كاتى ته‌قینه‌وه‌ی كێشه‌كانى نێوان به‌ره‌م سالح- كۆسره‌ت ره‌سوول له‌ گه‌ل هێرۆخان دا ئەو كاره‌یان كرده‌بوو. [1]

به‌شێك له‌ میدیاكانى ئێران دواى نزیکه‌ی هه‌فته‌یه‌ك بیده‌نگى، له‌م‌په‌وه‌ ده‌ستیان به‌ بلاوكردنه‌وه‌ی هه‌وال و راپۆرتى تايهت به‌ و رووداوانه‌ كرده‌وه‌ كه‌ زیاتره‌ه‌ولیان داوه‌ به‌شێوه‌یه‌ك هاوسه‌نگیه‌ك له‌ نێوان هه‌ردوو هاوسه‌رۆكه‌دا بپاریزن. ئازانسى هه‌والى ئێرنا كه‌ هى ده‌وله‌ته‌، رووداوه‌كانى وه‌ك "مملانی دو ئاموزای سیاسى" ناوبردووه‌. [2] هه‌له‌بته‌ ئازانسى هه‌والى فارس كه‌ كه‌متر ره‌سمیه‌یه‌ و به‌ نزیك له‌ سوپا هه‌ژمار ده‌كرێت، به‌ ناوئێشانى "پشته‌ی په‌رده‌ی قوولبوونه‌وه‌ی ناكۆکیه‌كانى نێو يه‌كیته‌ی" وپستووینه‌تى ئاماره‌یه‌ك به‌ رۆلى پارتى له‌ و رووداوانه‌ بدات هه‌رچه‌ند زۆر له‌ سه‌رى نه‌رۆپشستووه‌. وه‌ك ئێرناش هه‌رواى كرده‌وه‌. هه‌له‌بته‌ ئازانسى فارس به‌ ناوئێشانه‌ لاوه‌کیه‌كانى وه‌ك: "پنج شه‌مه‌یه‌ك كه‌ به‌ خێر گوزه‌را، سه‌ركه‌وتنى بافل له‌ گۆرانیكارى گرنكى پۆسته‌كانى سلیمانى، پشته‌وانى زۆرینه‌ی سه‌ركرده‌كانى يه‌كیته‌ی له‌ بافل تاله‌بانى و شكسته‌ی سیسته‌مى هاوسه‌رۆكى بۆ يه‌كیته‌ی" له‌ و بابته‌دا به‌خشه‌یه‌ی به‌لاى بافل تاله‌بانیدا دايشكاندووه‌. [3]

ئه‌گه‌رى پالپشتی ئێران له‌ گۆرانیكارى له‌ دامه‌زراوه‌ ئەمنیه‌كان له‌ سلیمانى به‌هۆى ده‌نگۆكانى به‌شدارى ده‌زگای دژه‌تیرۆر له‌ كوژرانى

قاسم سلیمانی له به‌غدا، په‌کۆک له‌و مزارانه‌بوو که له‌ روژانی رابردوو پرسیارم له‌سەر کردوو و سه‌رنجی راکێشام، ئه‌مپوێش بێنم که ئه‌مبه‌رین زه‌مانیش له‌ ئه‌لمۆنیتەر ئاماژه‌یه‌کی پێداوه. راستیه‌که‌ی هه‌رچه‌نده‌ به‌رپرسیانی دژه‌ تیرۆر- په‌کۆکی هه‌واله‌که‌ی یاهوونیزیان ره‌تکردبووه‌وه، به‌لام ئه‌و بابه‌ته‌ وه‌زاره‌تی ده‌ره‌وه‌ی ئێرانی هه‌ینابوو ده‌نگ و سه‌عید خه‌تیب زاده‌ گوتبووی هه‌ولده‌ده‌ین بزاین ئه‌و زانیاریانه‌ راستن یان نا! بۆیه‌ هه‌چه‌نده‌ به‌لگه‌یه‌کی به‌هه‌یزنییه‌ بسه‌لمه‌نیت که په‌یوه‌ندییه‌ک له‌ نیوان ئه‌و رووداوانه‌ی ئیستای سلیمانی و هه‌واله‌که‌ی یاهوونیز دا هه‌بیت، هه‌چ نه‌بێ شایانی ئه‌وه‌یه‌ له‌ شوینیکدا یادداشتی بکه‌ین.

هه‌ندێک له‌ شروقه‌کاران رووداوه‌کانی ئیستای ناو په‌کۆکی وه‌ک ئیمتیازیکی ئێران بۆ پارتی سه‌یرده‌که‌ن و هه‌ولده‌ده‌ن ئه‌وانه‌ به‌ سه‌ردانی وه‌فدێکی پارتی بۆ ئێران به‌سه‌ننه‌وه. راستیه‌که‌ی ئه‌گه‌ری کێشانه‌وه‌ی ئه‌مریکا له‌ عێراق و رووداوه‌کانی ئه‌فغانستان، هاوپه‌یمانه‌کانی ئه‌مریکای هه‌ر له‌ مسه‌فا کازمییه‌وه‌ بگه‌ر هه‌تا پارتی تووشی دله‌راوکیه‌ک کردوو. ته‌نانه‌ت به‌ پێی زانیارییه‌کان تا ماوه‌یه‌ک به‌رله‌ ئیستاش سه‌دریه‌کانیش که پێداگرییه‌کی زۆریان له‌سه‌ر هه‌لبژاردن کردوو، "ماوه‌یه‌که‌ باس له‌وه‌ ده‌که‌ن که ئه‌گه‌ر داخستنی هه‌لبژاردن بپاری گشت لایه‌ک بێت، ئه‌وانیش کێشه‌یان نییه‌." بۆیه‌ ده‌شی له‌ قونای داهاوودا چاوه‌پوانی سیگنالی زیاتری نزیکبوونه‌وه‌ی هه‌یزه‌ جیاوازه‌کانی عێراق له‌ ئێران بێن ئه‌گه‌ر ئه‌مریکا رێ له‌وه‌ دله‌راوکیه‌ی هه‌یزه‌کان جیاوازه‌کان له‌ عێراق نه‌گرێت. گه‌لێک مزار له‌ به‌ینی پارتی و ئێراندان هه‌ن که ده‌ش جێگه‌ی باس و دانووستاندن بێن، به‌لام دوانیان زیاتر له‌ هه‌مووان گرنگترن: ئه‌وانیش هه‌زێشی درۆن و موشه‌کی میلیشیاکان و ئه‌گه‌ری هاوپه‌یمانی سه‌در- پارتی بوون که به‌ دوایین لێدوانی سه‌در له‌سه‌ر بابکۆتکردنی هه‌لبژاردن، ته‌مومزۆیتر بوو.

ئێرانییه‌کان وه‌ک فاکته‌ریکی یاریگۆر له‌ هاوسه‌نگی نیوخۆیی شیعیدا ته‌ماشای ئه‌گه‌ری هاوپه‌یمانی سه‌در- پارتی یان ده‌کرد و هه‌ندێکیان له‌ میدیاکانیان ئه‌وه‌یان وه‌ک "خه‌وی شیاوی سه‌در و بارزانی بۆ عێراق" [4] ناوبردبوو. ئه‌گه‌ر ئه‌وه‌ سه‌ری بگرتایه‌، دۆخی هه‌یزه‌ شیعیه‌ پڕۆئێرانییه‌کان باش نه‌ده‌بوو. په‌کۆتییه‌کی دژه‌ پارتیش که لاهور شیخ جه‌نگی به‌ پێشه‌نگی هه‌ژمار ده‌کرێت، بۆ ئه‌و قوناخه‌ پێویسته‌ که هاوپه‌یمانییه‌که‌ی سه‌در و پارتی سه‌ریگرێت که وادیا ره‌ جائی ته‌واو روون نییه‌. بێجگه‌ له‌وه‌، ئیستا که پارتی خۆی رووی له‌ به‌غدا کردوو، دیمه‌نیکی هاوشیوه‌ی سه‌رده‌می ریکه‌وتنه‌نامه‌ی ساڵی 1970ش هاتوه‌ته‌ ئاراهه‌ که تێیدا به‌غداش وه‌ک جارێ پێویستی به‌ گوتاری دژه‌ پارتی نه‌ماوه‌. خالی جێگه‌ی سه‌رنج ئه‌وه‌یه‌ که بافل تاله‌بانی له‌دوای دیداره‌که‌ی له‌گه‌ل حه‌یدره‌عبادی سه‌رۆکی هاوپه‌یمانی نه‌سه‌ر باسی له‌وه‌ کردوو که ئه‌وان ده‌بانه‌وێت نیومالی کوردی په‌کبخه‌ن و، بۆ ئه‌وه‌ش پێویستیان به‌ پالێشتی برا هاوڕێکانیان له‌ هه‌یزه‌ شیعی و سونه‌کان ده‌بێت. تا ئیستاش کاردانه‌وه‌یه‌کی جیدی له‌سه‌ر رووداوه‌کانی سلیمانی له‌لایه‌ن ئه‌و هه‌یزه‌ شیعیه‌یه‌ نه‌هاتوه‌وه‌ که به‌ نزیکی له‌ په‌کۆتی هه‌ژمار ده‌کرێن!

ره‌نگه‌ پرسێ به‌کخستنه‌وه‌ی پێشمه‌رگه‌ بۆ ئه‌مریکییه‌کان گرنگ بێت بۆ ئه‌وه‌ی هه‌زێکی شه‌رکه‌ری ئاماده‌ی پیاوه‌ له‌ هه‌رێمی کوردستان هه‌بیت، تا ئه‌گه‌ر خۆبێشی کێشایه‌وه‌، حیسابی له‌سه‌ر بکات و ئه‌مه‌ ئه‌و خاله‌ بێت که وابکات هه‌ر گۆرانکارییه‌ک که بێتته‌ هۆی نزیکبوونه‌وه‌ی په‌کۆتی و پارتی بۆ ئه‌و پرسه‌، به‌ دلی ئه‌وانیش بێت، به‌لام هه‌چ پێدراویکی به‌هه‌یزنییه‌ که بیه‌سه‌لمه‌نیت ئه‌و رووداوانه‌ی ئیستای سلیمانی که زیاتر سه‌رووستیکی محه‌لییان پێوه‌ دیا ره‌، په‌نجه‌مۆری ئه‌مریکای له‌سه‌ر بێت.

له‌ نیو هه‌یزه‌ کوردیه‌کاندا ئه‌و رووداوانه‌ی سلیمانی دژی به‌رزه‌وه‌ندییه‌کانی په‌که‌که‌ و گۆرانه‌ به‌لام، ره‌نگه‌ سوودی بۆ پارتی هه‌بیت. هه‌لبه‌ت ئه‌و بابه‌ته‌ی که له‌وانه‌یه‌ رووداوه‌کانی ناو په‌کۆتی ده‌ستی پارتییان تێدا بێت، بابه‌تیکی جێی پرسیا ره‌ و له‌وانه‌یه‌ زیاده‌رۆیی له‌ هه‌ز و نفووزی پارتیش تێدا بێت. ئه‌گه‌ر پارتی ئه‌وه‌نده‌ نفووزی له‌سه‌ر په‌کۆتی هه‌بیت که بتوانیت جووله‌ به‌ هه‌یزه‌کانی ژێرده‌ستی ئه‌و حه‌یزه‌ بکات، ده‌یتوانی له‌ 2016 و سه‌روه‌ندی گشتپرسی و کاته‌کانی دیکه‌ش ئه‌و کاره‌ بکات که ناکۆکی زۆر قوولتریش له‌ ئارادا بوون.

دینامیزی نیوخۆیی

راستییه‌ک هه‌یه‌ که ئاستی گه‌شه‌ کردنی سیاسی له‌ کوردستان به‌ جوړێک نییه‌ که به‌شکردنی ده‌سه‌لاتی نیوخۆیی بگه‌رێته‌وه‌. زۆربوونی دابه‌شبوونه‌کانی نیو حه‌یزه‌ کوردیه‌کان به‌ درێژایی میژوو، باشترین به‌لگه‌ن بۆ ئه‌وه‌ی که نوخبه‌ی سیاسی کوردی هه‌یشتا نه‌گه‌یشتونه‌ته‌ ئاستێک که به‌پێی به‌شکردنی ده‌سه‌لاته‌وه‌ له‌ ناوخۆ حه‌یز- حکومه‌ت به‌ ئاسانی پێکه‌وه‌ هه‌لبه‌کن. هه‌ر ئه‌مه‌ش واده‌کات که هه‌رجارێ کێشه‌کانی پارتی و په‌کۆتی قوولتر ده‌بن، په‌کسه‌ر باسی سنووری دیکه‌له‌ دێته‌وه‌ گۆرێ. هه‌ر ئه‌وه‌ش وای کردوو دابرا‌نه‌کانی نیو حه‌یزه‌ کوردیه‌کان زیاتر و خێراتر بێن. ته‌نانه‌ت ئه‌و کاتانه‌ش که وه‌ک بزاقی رزگاریخواری کاریان کردوو شه‌ری دژی ده‌وله‌تیش نه‌یتوانیوه‌ رێ له‌ ته‌قینه‌وه‌ی ئه‌و ناکۆکیانه‌ بگه‌رێت. له‌ ساڵی 1945 به‌ دواوه‌ تا ئیستا له‌ نیو 7 حه‌یزه‌ گرنگی کوردیدا، لانیکه‌م 13 دابه‌شبوون رووداوه‌ که ته‌قربه‌ن هۆکاری هه‌موویان پرسێ سه‌رۆکایه‌تی و ریکه‌نه‌وتنی نوخبه‌کان له‌ ئیداره‌ی حه‌یز بووه‌. ئیستاش ته‌قربه‌ن له‌ نیو هه‌موو حه‌یزه‌کاندا مکلاملانییه‌کی ئاشکرا و شاراه‌ی ده‌سه‌لات له‌ ئارادایه‌. کێشه‌که‌ له‌وه‌یه‌ که هه‌موو که‌س حه‌ز ده‌کات سه‌رۆک بێت و کاتی حه‌زه‌ش نه‌بته‌ دی له‌ جیاتی دانانی رێسایه‌کی ئالوگۆری ده‌سه‌لات، یان قبوڵکردنی رێسا و یاسا‌کانی ئالوگۆری ده‌سه‌لات، په‌کسه‌ر حه‌یزه‌ی خۆی جیا ده‌کاته‌وه‌.

له حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران له 1945 و تا 2006، لانیکهه دو دابرانی گرنه، له نیو پارته له 1946 - 1979 لانیکهه دووان، له نیو یه کیتی له 1976-2009 سیان، له حسک له 1979 تا 1985 دانهیهک، له بزوتنهوهی ئیسلامی له 1984 - 2001 سیان له نیو کومه له 2008 لانیکهه دانهیهک و له نیو په کههش له 1978 و تا 2004 لانیکهه گرووپه کهی د. سلیمان و دواتریش عوسمان- ئوجالان- نزامه دین تاش جیابونهتهوه. له نیو هه موو جیابوونهوه کانیشتدا پرسه سه روکایه تی و ئیداره کردنی حیزب بابه تیکی گرنه و جی مشتومر بوون هه رچه ند هه ندیکیشان پرسه ئایدۆلۆژیا و ریبازی سیاسیشیان له گه ل بووه.

دهرکهوتنی ناکوکیش له نیو یه کیتی به هۆی سیسته می هاوسه روکی و ئیداره یه کی دوسه ر و، په راویزخستنی سه رکرده کانی کوئی ته و حیزبه بابه تیکی چاوه پانکرا بوو. به نه گه ری زۆر ته و ناکوکیانه نه گه ر چاره سه ریش بکری، درێزه یان ده بیته و دواجاریش یان به دابرانی چواره م له نیو یه کیتی کوئی دیت یان ناوه به ناوه سه ره لده داته وه، چونکه هیژ و خواستی هه ردوولا له ئاستیکدا نین که به ئاسانی بسپرنه وه.

[1] - https://www.bbc.com/persian/iran/2016/09/160906_110_bakhtyar_puk_iran

[2] -

<https://www.irna.ir/news/84402427/%D8%B3%D9%84%DB%8C%D9%85%D8%A7%D9%86%DB%8C%D9%87-%D8%B5%D8%AD%D9%86%D9%87-%D8%A7%D8%AE%D8%AA%D9%84%D8%A7%D9%81%D8%A7%D8%AA-%D9%BE%D8%B3%D8%B1%D8%B9%D9%85%D9%88%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%B3%DB%8C%D8%A7%D8%B3%DB%8C>

[3]

<https://www.farsnews.ir/news/14000423000646/%D9%BE%D8%B4%D8%AA-%D9%BE%D8%B1%D8%AF%D9%87-%D8%AA%D8%B4%D8%AF%DB%8C%D8%AF-%D8%A7%D8%AE%D8%AA%D9%84%D8%A7%D9%81%D8%A7%D8%AA-%D8%AF%D8%B1-%D8%AD%D8%B2%D8%A8-%D8%A7%D8%AA%D8%AD%D8%A7%D8%AF%DB%8C%D9%87-%D9%85%DB%8C%D9%87%D9%86%DB%8C-%DA%A9%D8%B1%D8%AF%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86-%D8%B9%D8%B1%D8%A7%D9%82>

[4] -

<http://irdiplomacy.ir/fa/news/2003646/%D8%AE%D9%88%D8%A7%D8%A8-%D8%A2%D8%B4%D9%81%D8%AA%D9%87-%D8%A8%D8%A7%D8%B1%D8%B2%D8%A7%D9%86%DB%8C-%D9%88-%D8%B5%D8%AF%D8%B1-%D8%AA%D8%B9%D8%A8%DB%8C%D8%B1-%D8%AE%D9%88%D8%A7%D9%87%D8%AF-%D8%B4%D8%AF>